МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

УЧРЕЖДЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ
«БАРАНОВИЧСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ»

Учреждение образования «Барановичский государственный университет»
Эколого-краеведческое общественное объединение «Неруш»
Барановичская городская и районная инспекция природных ресурсов
и охраны окружающей среды
Отдел по физической культуре, спорту и туризму
Барановичского городского исполнительного комитета
Отдел по физической культуре, спорту и туризму
Барановичского районного исполнительного комитета
Международный экономико-гуманитарный университет им. акад. С. Демьянчука
Латвийский сельскохозяйственный университет

ЭКО- И АГРОТУРИЗМ:
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
НА ЛОКАЛЬНЫХ ТЕРРИТОРИЯХ

Материалы III Международной
научно-практической конференции

18—19 мая 2011 г.
г. Барановичи
Республика Беларусь

Барановичи
РИО БарГУ
2011

Репозиторий БарГУ

УДК 338.45:796.5(043)
ББК 75.81
Э40

Печатается по решению Редакционно-издательского совета учреждения образования «Барановичский государственный университет»

Р е ц е н з е н т ы:
М. И. Будз, доктор географических наук, профессор (г. Ровно, Украина);
В. А. Шкаликов, доктор географических наук, профессор (г. Смоленск, Российская Федерация)

Р е д а к ц и о н н а я к о л л е г и я:
В. Н. Зуев (гл.ред.), В. И. Кочурко, Л. Малиновска А. С. Романив, В. В. Рудский, С. К. Рындевич

Э40 **Эко- и агротуризм: перспективы развития на локальных территориях** [Текст] : материалы III Междунар. науч.-практ. конф., 18—19 мая 2011 г., г. Барановичи, Респ. Беларусь. / редкол.: В. Н. Зуев (гл.ред.) [и др.]. — Барановичи: РИО БарГУ, 2011. — 251, [5] с. : ил. — 120 экз. — ISBN 978-985-498-431-5.

Представлен опыт реализации эко- и агротуристических проектов, рассматриваются организационные, экономические и правовые вопросы развития эко- и агротуризма, дается характеристика ресурсов и факторов развития эко- и агротуризма. Отдельные разделы посвящены биоразнообразию как компоненту туристического потенциала территории, вопросам подготовки кадров для туриндустрии.

Рекомендуются специалистам в области туризма, охраны природы, а также студентам вузов, аспирантам, преподавателям учреждений образования.

Табл. 14. Рис. 7

УДК 338.45:796.5(043)
ББК 75.81

ISBN 978-985-498-431-5

© Коллектив авторов, 2011
© БарГУ, 2011

Репозиторий БарГУ

У.Зуеў
Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт,
ЭКГА «Неруш»
г. Баранавічы, Рэспубліка Беларусь

ВОПЫТ РЭАЛІЗАЦЫІ ПРАЕКТА «МОЛАДЗЬ І ЭКАЛАГІЧНЫ ТУРЫЗМ: БЕЛАРУСКА-ПОЛЬСКАЕ ЎЗАЕМАДЗЕЯННЕ»

В статье обобщается опыт реализации проекта эколого-краеведческого общественного объединения «Неруш» по подготовке экогидов. Приводится структура учебной программы Школы Экогидов.

In the article the experience of implementation of the project of NGO «Nerush» on training ecoguides is generalized. The structure of the curriculum of Ecoguide School has resulted.

Міжнародныя і нацыянальныя праграмы развіцця эка- і агратурызма падкрэсліваюць неабходнасць міжсектарнага узаемадзеяння розных структур дзеля агульнай мэты — замацавання Эка- і агратурызма на лакальным і нацыянальным узроўнях як паўнавартаснай галіны эканамічнай дзейнасці.

ЭКГА «Неруш» з 1999 года рэалізуе праграмы і праекты, якія накіраваны на развіццё эка- і агратурызма. Як адзін з вынікаў праектаў неаднаразова адзначалася неабходнасць прыцягнення ў гэтую галіну сельскіх жыхароў, у тым ліку і моладзі.

Аб’яднаннем быў падрыхтаваны праект «Моладзь і экалагічны турызм: беларуска-польская ўзаемадзеянне», які у 2010 годзе атрымаў падтрымку Праграмы малых грантаў Амбасады ЗША і зарэгістраваны Дэпартаментам па гуманітарнай дзейнасці пры Прэзыдэнце Рэспублікі Беларусь.

Агульная мэта праекта — забеспячэнне сацыяльна-эканамічнай абароненасці сельскай моладзі праз уключэнне ў экаагратурыстычную дзейнасць.

На першы этапе праекта рабочая група праекта у складзе 4 человек азнаёміліся з вопытам Польшчы па арганізацыі экаагратурыстычнай дзейнасці і арганізацыі асветніцкай работы. Дапамогу ў арганізацыі паездкі забяспечыла Таварыства для Прыроды і Чалавека (Люблін, Польшча), якое з'яўлялася партнерам дадзенага праекта. Быў наведаны Цэнтр экалагічнай асветы ў Янаве Любельскім. Пры яго наведванні была вывучана структура экалагічных маршрутаў, якія створаны на тэрыторыі лясніцтва, азнаёміліся з адукацыйнымі праграмамі Цэнтра.

Пры ўдзеле польскіх экспертаў была складзена канцэптуальная праграма Школы Экагідаў.

Інфармацыя аб правядзенні Школы была распаўсюджана праз расылку па сельскім саветам Баранавіцкага раёна, па установах адукацыі рэгіёна, была размешчана на сайце «Неруша». На падставе пастурпіўшых 18 заяў было адабрана 15 чалавек, якія прынялі ўдзел у Школе экагідаў.

Репозиторий БарГУ

Былі праведзены две сесіі Школы, кожная на працягу 3 дзён. Заняткі ў першую сесію былі прысвечаны наступным тэмам і пытанням:

– Уводзіны ў экатурызм.
- Ахоўваемыя прыродныя тэрыторыі Беларусі: сучасны стан і асаблівасці прыродакарыстання.
- Флора і фауна Беларусі.
- Турыстычныя маршруты, іх класіфікацыя і выкарыстанне.
- Методыка падрыхтоўкі маршрутаў з актыўнымі спосабамі руху
- Фізіялагічныя і псіхалагічныя аспекты ў турпаходзе.
- Вопыт арганізацыі экатурызма ў Польшчы і іншых краінах.
- Назіранне за птушкамі як форма экатурызма.

Пасля заканчэння першай сесіі Школы яе ўдзельнікі змаглі самастойна распрацаваць экамаршруты. Вяліся кансультацыі. У сетцы «В контакте», у групе «Неруш» была створана спецыялізаваная старонка «Школа Экогидов» для абмена думкамі і абмеркавання вынікаў работы.

Заняткі ў другую сесію былі прысвечнаы наступным тэмам і пытанням:

– Тэхналагічныя прыёмы афармлення экамаршрута.
– Інфраструктура эка- і агратурызма.
– Прэзентацыя праектаў экамаршрутаў і іх абмеркаванне

Удзельнікі Школы і запрошаныя асобы — школьнікі, студэнты, настаўнікі, журналісты, змаглі наведаць некаторыя маршруты, а таксама азнаёміцца з турыстычнай інфраструктурай на тэрыторыі Баранавіцкага, Бярозаўскага і Івацэвіцкага раёнаў Брэсцкай вобласці. На працягу экскурсій былі наведаны эколага-асветніцкі цэнтр центр заказніка «Спораўскі» (Бярозаўскі раён), Цэнтр устойлівага развіцця і экатурызма (г. Белаазёрск).

Усяго удзельнікамі Школы было распрацавана 9 экамаршрутаў. Па двум маршрутам былі падрыхтаваныя і выдадзены турыстычныя даведнікі: «На берагах Сервечы» (аўтары — В. Бутрым, А. Гук; на русскай і англійскай мовах; наклад 700 асобнікаў) і «Камяні і азёры беларуска-літоўскага памежжа. Шчучынскі раён» (аўтар — Д. Эльяшэвіч; на польскай мове, наклад 300 асобнікаў). Астатнія маршруты апісаны і выдадзены ў спецыяльным выпуску бюлетэня «Неруш» (наклад 299 асобнікаў).

Можна вылучыць наступныя дасягненні праекта.

Упершыню ў Баранавіцкім рэгіёне была праведзена Школа Экагідаў. Усяго асновам экаагратурызма навучылася 15 чалавек – моладзь, якая прадстаўляла раёны Брэсцкай, Гродзенскай, Мінскай і Віцебскай абласцей.

У ходзе рэалізацыі гэтага праекта аб'яднанне «Неруш» таксама ўдзельнічала ў трохбаковым праекце «Садзейнічанне развіццю прыроднага турызма ў Польшчы, Латвіі і Беларусі» («Таварыства для Прыроды і Чалавека», «Латвійскі фонд аховы прыроды», «Неруш»), які дазволіў атрымаць дадатковую інфармацыю (прыклады развіцця праектаў экаагратурызма) для рэалізацыі гэтага праекта.

Рэпозиторий БарГУ

Забяспечвалася ўзаемадзенне з дзяржаўнымі структурамі (раённы выканаўчы камітэт, экалагічная інспекцыя), установамі адукацыі (Баранавіцкі дзяржаўны універсітэт, Экалагічны цэнтр навучэнцаў, школы горада і раёна), сродкамі масавай інфармацыі. Тэлевізійныя рэпартажы ахапілі медыя-аўдыторыю каля 800 тыс. чалавек.

Задачы, якія былі пастаўлены на працягу праекта, будуць і далей развівацца ў праектах і праграмах аб'яднання дзякуючы з'яўленню ў якасці валанцёраў групы моладзі, якая зацікавілася экаагратурызмам.

Репозиторий БарГУ